

Tärä Tikani Käne Pedrokwe 1 Pedro

Simón Pedro käkwe tärä ne tikani. Nitre ja töitikaka Jesube, ye ngätäite Pedro nämane bäri ütiäte. Akwa Jesu kani ngite müre ketadre angwane, Pedro aibe käkwe Jesu rükaninte. Abti namani moto ulire krübäte amne ja töi mikani kwatibe kwe Jesu miketa täte. Pedro nämane nüne mdente metre angwane tärä ne tikani kwe abko gare ñakare metre. Niara nämane juta Babiloniate abko niarakwe niebare 1 Pedro 5.13 ye känti, akwa juta Babilonia nämane kubu jene jene. Erere arato, Babilonia nie nämane juta Roma btä arato, ñobtä ñan angwane ni kwati nünanka Roma abko nämane nüne käme krübäte Ngöbö rüere nitre nünanka juta Babilonia käkwe nünabare ye kwrere, aise te niarakwe tärä ne tikani angwane, nämane nüne juta Romate abko bäri ni kwati tä niere.

Nitre tödekaka Jesubti nünanka kä ketareketare temen kä kädianta Ponto, Galacia, Capadocia, Asia amne Bitinia ye kräke Pedrokwe tärä ne tikani. Mtare kä ye abko kä Turquía. Nitre tödekaka Jesubti nämane ja tare nike, aise te Pedro tö namani niaratré die mikai nüne deme kärekäre Jesu kräke ja tare nika näire, abkokäre tärä ne tikani kwe ietre. Erere arato, Ngöbö ara jire käkwe nitre tödekaka Jesubti dianinkä jakrä, aise te bäri ütiäte Ngöbökrä. Ye mden kisete, nitre tödekaka Jesubti käkwe ñan ja kwata taredre, akwa rabadre juto biare ja tare nike bätärekä Jesukristo kräke amne, Jesukwe ja tare nikani ye kwrere. Ja tare nikadre

kwetre tödekabtä Jesubti angwane, kä rabadre nuäre btätre, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai Deme tätü nüne era metre btätre abko Pedrokwe niebare.

Pedrota köbö kuin juen

¹ Ti Pedro abko Jesukristo kukwei ngwianka käta tärä ne tike munkrä. Mun dianinkä Ngöbökwetä nüne ni menteni kwrere kä ketareketare te kä kädianta Pontote, Galaciate, Capadociate, Asiate amne Bitiniate, mun ye mden kräke tita köbö kuin juen. ² Kira kena Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mun ara jire diandikä jakrä abko nämane gare ie abko erere mun dianinkä kwe jakrä, niara Üai Deme köböire. Ngöbö Üai ye abko käta mun mike deme. Ngöbökwetä mun dianinkä jakrä, munkwe Jesukristo mikadre täte amne Jesukristo däriebti Ngöbö käkwe mun ngite diandrekä jökrä mento munbtä abkokäre.

Ngöökwe ja moto mika bäri kuin mun jökräkräke amne mun mika nüne jäme kwe, ie ti tö.

Pedrota Ngöbö käikitekä

³ Ari Ngöbö käikitekä. Niara abko ni Dänkien Jesukristo Rün. Jesukristo krütani, akwa Ngöbökwe mikaninta nire, ye köböire ni mikaninta därereta btin bobuta kwe, ñobtá ñan angwane niarakwe ni ngwiani ruentari tare kri jae. Ne aisetet nikwe nünandi kärekäre Jesukristo ben, yebti nira tödeke kwatibe era metre. ⁴ Amne jäandrän kuin niken ngwarbe ñakare, jübente ñakare amne bää nikwite ñakare tä ükani Ngöbökwe kä käinbti nikrä, ye abko biandi kwe munye. ⁵ Erere arato, munta tödeke Ngöböbti, ye köböire abko Ngöbötä

mun ngibiare ja di kribti, yebti Jesukristo jatadita angwane, mun rabadi dianintari ünän täte. Ye abko tä mikani Ngöböökwe munkrä, ye erere rabadi mikani gare kä mrä, abkokäre Ngöböta mun ngibiare. ⁶ Yebtä käta nebe bäri nuäre munbtä, akwa bä jötörö munta ja tare nike bätäkä ngwarbe tödekatbä Jesubti. ⁷ Ñobtä munta ja tare nike kore abko krörö: Munta tödeke Ngöböbti, ye abko bäri ütiäte oro kwrere. Oro abko mikata ñukwäte, köböire oro metre ya, ñakare ya tä nüke gare, ye kwrere abko munta ja tare nike angwane, munta tödeke metre janknu Ngöböbti abko rükadi gare munbtä. Akwa munta tödeke metre janknu Ngöböbti, ye abko bäri ütiäte orobti ta, aisetetunta ja tare nike tödekatbä Jesubti angwane, munkwe tödekadre metre janknu angwane, Jesukristo jatadita angwane, mun käi rabadi nuäre btä amne mun mikadi ütiäte kwe arato.

⁸ Jesukristo abko munkwe ñan tuabare ja okwä jenbti, akwa munta tarere. Erere arato, mtare munta tuen ñakare, akwa munta mike era jae, käta tödeke bti, ye abko käita nebe bäri nuäre munbtä. Jesukristo käita nebe nuäre krübäte munbtä, aisetetunka ñakare jire mda bti mun raba kä nuäre ye niere, ⁹ ñobtä ñan angwane mun rabadre dianintari, bti munta tödeke ye ken mun kitera nebe.

¹⁰ Ngöböökwe mun dianditari ja moto kuinbti, yebtä abko Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe blitabare amne Ngöböökwe nuendi ño, yebtä abko namani ja töitike amne nikanintre ngwentari ja täritäri. ¹¹ Mdakäre abko, Kristo müre ketadre, bti mikadreta nire amne rabadre mikani ütiäte kri kä käinbti, ye abko Kristo Üai namani mike gare

kira ietre angwane, kukwe ye abko rakadrekä ño amne ñongwane, ye abko niaratré tö namani gai bári. ¹² Akwa kukwe btä nitre Ngöbö kukwei niekä kákwe blitabare ye abko ñakare kräke, akwa kukwe kuin ye abko munkrä mtare abko Ngöbökwé mikani gare ietre. Kukwe ye abko mikanina gare munye mtare angwane, Ngöbö kukwei Jesukristobtä mikani gare munye ni mda mdakwe. Ngöbö Üai Deme di kri kä kainbti juani ara jire köböire niaratré kákwe kukwe ye mikani gare munye. Kukwe ye abko angele kä kainbti tö gai bári arato.

Munkwe nüna deme

¹³ Ye mden kisete, munkwe ja mika juto nüne Ngöbökrä amne munkwe töbika kuin ja käne. Erere arato, Jesukristo jatadita, ye näire Ngöbökwé mun dianditari ünän täte ja moto kuinbti, yebtä munkwe ja töi mika kwatibe. ¹⁴ Käne mun ngämi tödeke Ngöböbti angwane, mun tö namani kukwe kämekäme nuein abko erere munkwe nuenbare, akwa mtare abko, mun nena Ngöbö ngäbriänkäre amne mutta Ngöbö mike täte, aisetet mun nämane nüne käne, ye kwrere munkwe ñan nüna mda. ¹⁵ Akwa Ngöbö mun käräkä jakrä abko deme, aisetet mutta nüne ngwane, munkwe nüna deme niara kwrere, ¹⁶ ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire kákwe niebare krörö ja Kukweibtä:

Ti abko deme,

aisete munkwe nüna deme, *Levítico 11.44-45*
niebare kwe.

¹⁷ Ye abko, mutta blite Ngöböbe angwane, “Ti Rün” mutta niere ie amne Ngöbö ye ara tä kukwe ükete nikrä angwane, ni jökrä tä ja kwrere Ngöbö

okwäte, aise te nita dre dre nuene abko erere btä kukwe ükateta kwe. Ye mdən kisete, munkwe nüna ni menteni kwrere kä nebtä amne munkwe Ngöbö mika ütiäte kärekäre jae, ¹⁸⁻¹⁹ ñobtä ñan angwane, mun mräkä kirakira nämane nüne ngwarbe amne kukwe ütiäte ñakare, btä nämane ja kite, ye kwrere mun jatani nüne siba niaratre tähti, akwa Ngöbökwe mun kökanintarita jakrä. Mun kökanintarita kwe, ye abko ñan oro amne ngwianbti mun kökanintarita kwe. Oro amne ngwian ye abko tä niken ngwarbe. Akwa kordero kuin deme, bren ñakare bian nämane Ngöböye ja ngite ütiäre, ye kwrere Kristo käkwe ja biani müre ketadre krusoftä abko däriebti Ngöbökwe mun kökanintarita, ye nena gare kuin munye. ²⁰ Ye abko, Ngöbö ngämi kä ne dätere, ye känenkri Kristo mikanina biare kwe rükakäre kä nebtä, akwa kä mrä ne ngwane Ngöbökwe juani müre ketadre mun kräke. ²¹ Kristo köböire munta Ngöbö mike era jae, käta tödeke bti mtare. Kristo krütani ye abko Ngöbö ara jire käkwe mikaninta nire, bti nikani ngwenante kä kainbti, känti mikani ütiäte kri kwe. Kristo ye mdən köböire munta tödeke Ngöböbti amne munta ngibiare ngäbti kisere.

²² Mtare kukwe era metre Kristobtä mikata täte munkwe, ye köböire abko Ngöbökwe mun mikanina deme ja ngwärekri mun mräkä tarekäre era metre jökrä. Ne aise te ja di ngöi jökrä munkwe ja tare era metre kwärikwäri, ²³ ñobtä ñan angwane mun därebareta bobukäre. Mun meye amne mun rün tä krüte, yekri mun därebare käne, akwa Ngöbö Kukwei nire amne tä kärekäre, ye köböire mun därebareta. ²⁴ Ne aise te Ngöbö Kukwei käta nire

krörö:

Ni jökrä kä nebtä abko tä mikä kwrere amne, ni
kuin bä nuäre nuäre abko tä kri blü kwrere.
Mikä tä bä ngrötökä jötrö amne kri blü tä näkäenä
jötrö, ye kwrere nita jötrö kä nebtä,

²⁵ Akwa ni Dänkien Ngöbö abko Kukwei tä kärekäre,

Isaias 40.6-8

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. Ni Dänkien Kukwei
ye mden abko Ngöbö kukwei kuin Jesukristobtä
abko mikani gare munye.

2

¹ Ye mden kisete, kukwe käme bätäkä ngwarbe
ni mda mda rüere, ye kite jökrä temen munkwe
amne, ni ngöka bätäkä ngwarbe ye kite jökrä
temen munkwe. Erere arato, ja bä mika kuin au,
ye kite temen munkwe amne, jändräni ni mdakwe
ie mun töta nebe jakrä amne ñäkä ngwarbe ni
mda mda rüere, ye kite jökrä temen munkwe.

²⁻³ Ye abko, ni Dänkien moto kuin era metre nena
gare täte munye, aise te ngäbäkre chi tä därere käta
nebe kian känene duadre jae abko te tä niren, ye
kwrere jändräni jökrä Ngöbökwe kuin deme mun
mikakrä niren, ye abko munkwe känäntari kisere
jae, Ngöbökwe mun dianintari ño rabadre nüke
gare bari munye abkokäre.

Jesukristo abko jä nire kwrere

⁴ Mdakäre abko, jä ütiäte kri mika nämane ju
gräre, ye kwrere ni Dänkien Jesukristo abko ütiäte
kri munkrä. Niara abko jä ütiäte ye kwrere, akwa
niara abko nire. Niara ken munkwe kröta. Ni
Dänkien abko ütiäte kri jä ütiäte kwrere, akwa nitre
kä nebtä kákwe trö kwitani ie, akwa Ngöbökwe

dianinkä jakrä amne ütiäte kri kräke. ⁵ Ye abko, Jesukristo köböire Ngöböökwe mun mikanina nire arato. Jä jue mikata ño, ye kwrere Ngöböta mun ükekrö ketetibe, käkwe ja Üai mikani nüne munbtä mun mikakäre ju kwrere jakrä, mun rabadre sribire niarakrä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre deme kwrere amne, Jesukristo köböire mun rabadre jändrän kuin bien Ngöböye niara Üai diebti kä mikakäre nuäre Ngöböbtä. ⁶ Yebtä abko, Ngöböökwe niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtä:

Tita ni mike iti Sión nete abko jä bäri ütiäte ju mikakrä kwrere.

Ni jä kwrere ne abko bäri ütiäte kri ju gräre, aisete tikwe dianinkä mikadre nete.

Aisete nire nire käkwe tödekadre ni yebti abko Ngöböökwe ñan mikadi ja ngie nuen, aisete ñan rabadre ja gaire, *Isaías 28.16*

abko niebare Ngöböökwe Jesukristobtä. ⁷ Angwane mun Ngöbö mikaka era jae abko kräke ni jä ütiäte kri kwrere abko ütiäte kri, akwa nire nire käta tödeke ñakare Jesubti abkobtä Ngöbö Kukweita blite abko erere tä nebe bare krörö:

Jä ütiäte kri ju mikakrä metre abko nitre ju mikaka käkwe kitankä,
akwa jä ye abko ni Dänkien käkwe mikani bäri ütiäte ju mikakrä metre. *Salmos 118.22*

⁸ Mdakäre abko Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Niara abko jä kwrere btä ni mda mda ngoto ritadite angwane, näin ngitiekä temen jä yebti ta, erere Ngöböökwe mikadi ja ngie nuen, *Isaías 8.14*

nieta Ngöbö Kukweibtä ni Dänkien Jesukristobtä. Niaratre tä ngoto ritete kore Jesukristobtä, ñobtä ñan angwane ñan tö Ngöbö Kukwei Jesukristobtä mikai täte, dokwäre Ngöböökwe kukwe mikanintbe kira kräke, ye erere rabadi bare btätre, käkwe ja ngie nuadi.

9 Akwa mun tödekaka Jesubti ara jire abko ja mräkäre dianinkä Ngöböökwe jakrä. Erere arato, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire jrei ngwärekri, ye kwrere Ngöböökwe mun mikani sribire jakrä. Amne mun abko juta deme Ngöböökwe. Mdakäre abko, mun abko jen Ngöböökwe. Niarakwe mun dianinkä kore jakrä angwane, jäandrän kuinkuin nuenbare kri krübäte kwe munkrä, ye abko mun rikadre mike gare ni mda mdaye abkokäre. Mun nämane nüne kä ikote Ngöbö okwä bäre mento, akwa Ngöbö ara jire käkwe mun käräbareta nüne kä trä kuin bä nuäre jen kwe te. **10** Mdakäre abko, käne mun nämane ngwarbe, ütiäte ñakare juta kwrere, akwa munkwe tödekani Jesubti angwane, mun juta Ngöböökwe mtare. Erere arato, mun ñan nämane ruentari tare Ngöböye, akwa munkwe tödekani Jesubti angwane, mun ruentari tare kri ie.

11 Ti mräkätre tare tikwe, ti bike kukwe ribere krörö munye: Munta nüne ni menteni kwrere kä nebtä, aisete kukwe käme mdeita nebe munye, käta rüre mun rüere, ye käkwe ñan mun ganaindre, abkokäre munkwe ñan kä bian ie jabtä. **12** Angwane nitre ie Ngöbö gare ñakare, ye okwäbti munkwe nüna kuin, ñobtä ñan angwane bäsí ni kukwe kämekäme nuenkä btä ñäkä blo, ye kwrere jire tädre ñäke mun rüere mtare, akwa munkwe

jändrän kuin nuendi niaratre okwäbti ne ngwane, Ngöökwe kukwe ükadite ni jökrä kräke, ye ngwane niaratre käkwe Ngöö käikitadrekä kukwe kuin nuenbare munkwe yebtä.

Gobran kukwei amne ni bkänkä kukwei mikadre täte

¹³ Mdakäre abko, ni Dänkien rabadre ütiäte ni mda mda okwäte, abkokäre ni jökrä tä mikani gobrane ji dokwäte, ye munkwe kukwei mika täte abko krörö: emperador romanobo tä bari ji dokwäte, aise munkwe mika ütiäte jae. ¹⁴ Erere arato, gobran mda mda juanta emperadorekwe nitre kukwe kämekäme nuenkä töi diankäre amne ni jändrän kuin nuenkä abko mikakäre ütiäte, ye munkwe mika ütiäte arato, ¹⁵ ñobtä ñan angwane nitre töi ñakare käta blite ngwarbe mun rüere abko ngwärekri munkwe jändrän kuin nuendre niaratre kukwei ötakäre abko ie Ngöö tö. ¹⁶ Ngöökwe mun ngite dianinkä mento munbtä käkwe mun tikaninte, akwa ye köböire munkwe ñan bika kuin, kukwe kämekäme nuenkäre janknu tiebe. Akwa ni klabore Ngöökwe käkwe nünandre ño, ye kwrere munkwe nüna. ¹⁷ Mdakäre abko, munkwe ni jökrä mika ütiäte jae: Munkwe ja mräkätre tödekaka Jesubti tare amne munkwe Ngöö jürä ngwian amne emperador abko mika ütiäte munkwe.

¹⁸ Mdakäre abko, mun klabore ni mda mdakwe, ye abko käkwe mun bkänkä kukwei mika täte jökrä amne munkwe mika ütiäte jae arato. Ye abko mun bkänkä moto kuin amne moto jäme, ñan ye aibe munkwe kukwe mikadre täte kore, akwa mun bkänkä moto kämekäme ye kukwei mika täte munkwe arato, ¹⁹ ñobtä ñan angwane ni ja mike

ngite ñakare, akwa ni mikata ja ngie nuen ng-warbe amne, nita Ngöbö mike täte, aisetet nita nebe kwekbe jirekäbe ja tare nike bätärekä kore, ye abko tä nebe tuen kuin Ngöböye. ²⁰ Mun klabore käkwe ja mikadre ngite abtä mun mikadre ja ngie nuen, yebtä abko tädre ja tare nike bätärekä, ye abko rabadre ütiäte ñakare, ñobtä ñan angwane mun mikadre ja ngie nuen metre kwe. Akwa munkwe jäandrän kuin nuendre, dokwäre mun mikadre ja ngie nuen angwane, mun tädre ja tare nike kwekbe bätärekä, ye abko tä nebe tuen kuin Ngöböye, ²¹ ñobtä ñan angwane Kristo käkwe ja tare nikani kore käne munkrä, ye kwrere munkwe ja tare nikadre arato, abkokäre Ngöböökwe mun käräbare jakrä. Ne aisetet ja tare nikadre ño, ye abko Kristo käkwe bää mikani käne abko erere munkwe nuendre abko krörö:

²² Kristo käkwe ja mikani ngite ñakare Ngöbö rüere amne, ni mda mda ngökani ñakare kwe,
Isaias 53.9

abko nieta Ngöbö Kukweibä. ²³ Akwa niara rüe namani ñäke taretare ie angwane, namani kwekbe, ñäkäbare ñakare tare kwe ietre. Erere arato, mika namani ja tare nike krübäte angwane, rüe rätäninkä ñakare kwe amne Ngöbö abko kukwe ükatekä metre, ye aibe ie namani ja mike gare jirekäbe. ²⁴ Kristo ara jire käkwe kötä mikani au nikrä amne müre ketani krusobtä ni diäre, ye ngwane ni nämane ja mike ngite krübäte Ngöbö rüere abko dianinkä jökrä mento nibtä kwe. Ne köböire abko ni krütani käta ja mike ngite ñakare mda Ngöbö rüere, ye kwrere nikwe ñan ja mikadre ngite mda Ngöbö rüere amne nikwe nünandre kuin

era metre, abkokäre Kristokwe ja biani müre ketadre au ni diäre. Erere arato, Kristo mikaniträine ngrabare, bti krütani, ye köböire abko mun namaninta kuinta. ²⁵ Krütani kore munkrä, ñobtä ñan angwane obeja tä nente angwane, tä niken ngwarbe kwäräkwärä, ye kwrere mun nämane näin mente Ngöböye, akwa mtare mun jataninante Jesukristoye. Ni obeja ngibiaka tä obeja ngibiare kuin, ye kwrere Kristo tä mun ngibiare amne tä mokrere munbti.

3

Kukwe ni gure gure kräke

¹ Ne kwrere arato, mun merire gure gure käkwe ni brare munkwe kukwei mikadre ütiäte, ñobtä ñan angwane nane ni brare ruäre abko ñan tä tödeke Jesubti, akwa mika ütiäte jae munkwe amne munkwe nünandre kuin, ne ngwane ñan munta blite Jesubtä ben abtä tödekadre bti kwe, akwa munta nüne kuin ye köböire jatadi tödeke bti, ² ñobtä ñan angwane Ngöbö käikitarekä kwärä munta nüne kuin deme ni brare munkwe okwäbti, ye köböire jatadi tödeke Jesubti. ³ Akwa munkwe ñan ja däte bätäkä ngwarbe ngrabare ja bää mikakäre nuäre amne, munkwe ñan ngwian gate ja dokwä sökakrä bätäkä ngwarbe ja bää mikakäre nuäre. Erere arato, munkwe ñan jändrän orore tuäretuäre mika ja ngrabare ja bää mikakäre nuäre amne ütiäte amne, munkwe ñan dän kuinkuin ütiäte krikri kita jabtä ja bää mikakäre nuäre ngrabare. ⁴ Akwa munkwe ja moto mika kuin, käkwe nüna jäme ja bää mikakäre nuäre. Ja töi amne ja moto mikadre kuin kore munkwe, ye ngwane

mun bā rabadi nuäre kärekäre. Ja bā mikadre nuäre kore, ye abko ütiäte kri Ngöbö ngwärekri.

⁵ Ne kwrere arato meri deme deme nünanka kira tödekaka Ngöböbti nämane ja bā mike nuäre, kä nämane ja moto mike kuin amne jäme ja bā mikakäre nuäre. Niaratre nämane brare kwe mike ütiäte jae amne nämane kukwei mike täte ⁶ Sara kwrere. Sara abko käkwe brare kwe Abraham kukwei mikani täte käkwe “ti dänkien” niebare ie. Mun merire merire abko käkwe nünandre metre kore amne munkwe ñan kä jürä ngwiandre jabtä ne ngwane, mun rabai Sara kwrere.

⁷ Mun brare gure gure abko ie nüna rüka gare kuin meri munkwe yebe. Meri abko di ñakare ja kwrere munbe, aisetemunkwe mika ütiäte amne munkwe ngibia arato, ñobtä ñan angwane ja moto kuinbti Ngöböökwe mun brare käräbare nünakäre kärekäre jabe, ye kwrere Ngöböökwe meri ye käräbare arato nünakäre kärekäre jabe, aisetemunkwe meri munkwe ye mika ütiäte. Munkwe blitadre Ngöböbe angwane, Ngöböökwe mun kukwei kadre ngäbti, abkokäre munkwe nüna kore ben.

⁸ Mdakäre abko, mun jökrä käkwe nüna jäme ketetibe jabe amne ja raba ruen ja kwrere jökrä munye ja die mikakäre kwärikwäri. Erere arato, ni ja mräkäre käta ja tarere, ye kwrere munkwe ja tare kwärikväri. Erere arato, munkwe ja moto mika kuin jakrä amne munkwe bika tidrä jabtä kwärikväri. ⁹ Ye abko, ni mdakwe kukwe nuen blo mun rüere angwane, munkwe ñan kukwe nuenta blo btä ja dokwäre. Erere arato, ni mdakwe ñäkä taretare munbtä angwane, munkwe ñan ñäkäta taretare btä ja dokwäre amne munkwe

ja di kärä kräke Ngöböye jirekäbe, ñobtä ñan angwane Ngöböökwe mun käräbare jakrä ja di bianskäre munye Kristo köböire, aisetet munkwe ñan ja ngie mika. ¹⁰ Munkwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane

Nire nire tö nünai kuin amne tö kä tuai nuäre jabtä, ni ye abko kákwe ñan ñäkä taretare ni mda mdabtä amne ñan ni mda ngöka kwe.

¹¹ Erere arato, jäandrän käme Ngöbö rüere, yebtä kä mikaka kwe amne jäandrän kuin nuen kwe. Mdakäre abko, ja töi mika kwatibe kwe nüne jäme ni mda mdabe amne rankwa janknu kä jäme ye jiebti arato, ¹² ñobtä ñan angwane ni nüne metre abko ni Dänkien tä ngibiarebti.

Erere arato, tä blite Ngöböbe angwane, niara tä biare kukwe kaen ngäbti.

Akwa ni kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere abko kräke Ngöbö motota nebe romon,

Salmos 34.12-16

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹³ ¿Ne aisetet munkwe ja kitadre jäandrän kuin albebtä, ye ngwane nirekwe kukwe nuendre blo mun rüere? Bäsi ni ñakare jire. ¹⁴ Akwa nane nünanbtä kuin, ye dokwäre ni mdakwe mun mika ja tare nike ne ngwane, Ngöböta ja di bien munye, jaisete munkwe kä ngwian nuäre jabtä! Amne munkwe ñan ni ye jürä ngwian jabtä amne mun ñan rekwetaka käne arato, ¹⁵ akwa munkwe ja töi mika kwatibe Kristo mikakäre ütiäte ja Dänkien kwrere. Erere arato, ñobtä mutta tödeke Kristobti, käta ngibiare ngäbti, ye ni mda mda ngämi kite ngwentari munye, känenkri munkwe ja mika juto biare kukwe kakäre ngäbti. Akwa ja moto

jämenbti munkwe blita bentre amne munkwe ja mika bobre, käkwe ni mda mda mika ütiäte jae niaratre kukwei kare ngäbti. ¹⁶ Erere arato, ja ñan rabadre ruen ngite munye Ngöbö ngwärekri, abkokäre munkwe nüna kuin ni mda mda okwäbti, ñobtä ñan angwane monta tödeke Kristobti, abtä monta nüne metre, yebtä ni ruäre tä ñäke blo mun rüere, ye abko rabadreta ja gaire, abkokäre munkwe nüna metre. ¹⁷ Tita niere kore, ñobtä ñan angwane jäandrän kuin nuenbtä nikwe ja tare nikadre, ie Ngöbö tö ne ngwane, rabadre kuin nikrä ja tare nike kore; akwa nikwe ja tare nikadre jäandrän käme nuen dokwäre, ye abko rabadre käme nikrä, ¹⁸ ñobtä ñan angwane Kristo ara jire käkwe ja tare nikani amne krütani ni ngite Ngöbö rüere diankakäre mento nibtä, ye abko nuenbare batibe kwe amne namani ütiäte kärekäre. Kristo abko ngite ñakare jire chi Ngöbö rüere, akwa niara krütani ni ngite ngite ngwiankäreta Ngöböye. Ye abko, Kristo müre ketani, akwa ngwäkä ye abko Ngöbö Üai käkwe mikaninta nire. ¹⁹⁻²⁰ Ye kwrere üai kämekäme nämane kira Noé näire käkwe ñan Ngöbö kukwei mikani täte abko nämane kitani ngite abko ie Kristo käkwe dre dre nuenbare amne dre dre nuendi kwe abko Kristo Üai jananbare mike gare. Noé nämane ru dättere angwane, nire nire jatadita Ngöböye abko Ngöbö nämane ngibbare bätärekä, akwa ye ngwane ni braibe namani dianintari. Ni ni kwäbe namani dianintari ñöbti Noébe. ²¹ Ñöbti niaratre namani dianintari kira, ye abko nitre tödekaka Jesubti ngökata ñöte bä mikani kwetre ye kwrere. Jesukristo krütani, bti Ngöbökwe mikaninta nire, ye köböire abko nita

nebe dianintari abko ni ngökata ñöte tä bä mike. Akwa ni ngökata ñöte, yebti ñan ni rabadre merebe ngrabare, abkokäre ni ngökata ñöte. Akwa ni ngökata ñöte angwane, Ngöböökwe ni töi mikadre merebe abko nita kärere Ngöböye. ²² Amne Kristo mikaninta nire Ngöböökwe, yebti abko nikaninta kä käinbti amne tä kä bäri ütiäte te Ngöbö küde ruenkri sete amne, angele btä üai käme mda mda dite krikri, ye abko namani mikani jökrä Kristo ngoto täni.

4

Nünandre Ngöbökrä

¹ Mdakäre abko, Kristo käkwe ja tare nikani ja ngrabarebti, ne aisetu munkwe ja mika biare ja tare nikakäre niara kwrere, ñobtä ñan angwane nire nire käkwe ja tare nikanina ja ngrabarebti, ye abko nämanena biare kukwe kämekäme kite temen nünakäre Jesukristo kräke abko erere nuenbare kwe. ² Ye mdenbtä, kukwe kämekäme mdei ie, yebtä ñan tä ja kite mda, akwa nünandre ño kwe, ie Ngöbö tö, ye kwrere tä nüne. ³ Nitre ie Ngöbö gare ñakare tö nünai ño, ye kwrere munkwe nünabare raire arato abko krörö: Mun nämane nüne nukro kwrere, jäandrän käme aibe mdei nämane nebe munye, amne mun nämane mröre krikri, kä nämane dröbare amne, mun nämane dö ñaen kabre krübäte kä mikakäre nokre amne jäandrän ngwarbe kämekäme abko mun nämane mike ütiäte ngöböre jae.

⁴ Akwa mtare abko, nitre ñakare tödekaka Jesubti käta kukwe kämekäme nuene kabre krübäte, ye ben munta dikekä ñakare gware mda, ye mdenbtä

abko niaratre ñan töita nebe krütare munbtä, käta ñäke blo mun rüere mtare. ⁵ Akwa Ngöbö kukwe ükatekä ni nire kräke amne ni krütani kräke, ye ngwärekri niaratre käta kukwe nuene kämekäme ye rükadi niere jökrä. ⁶ Ngöbö rabadre kukwe ükete metre ni kräke, abkokäre ni ngämi krüte, känenkri Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikani gare ietre. Nire nire kákwe tödekaní Jesubti abko Ngöbökwe ñan mikani ja ngie nuen. Abti niaratre krütani ni jökrä kwrere, akwa niaratre üai namani nüne kärekäre Ngöböbe.

⁷ Kä mrä kitera nüke, aise te mun rabadre blite Ngöböbe, abkokäre munkwe töbika metre amne munkwe töbika kuin ja käne arato. ⁸ Bärire mda abko, nita ja tarere era metre kwärikwäri angwane, ni mdata ja mike ngite ni rüere angwane nita juto biare denkä jabti ta, aise te munkwe ja taredre kri kwärikväri, ye abko béri kuin. ⁹ Erere arato, munkwe ja ka ngäbti kuin kwärikväri ja gwiriete, akwa yebti munkwe ñan ngra ngrata jadtä kwärikväri. ¹⁰ Mdakäre abko, Ngöbökwe ja moto mikani kuin munkrä, kákwe ja di biani bätäkä ngwarbe munye abkobti munkwe sribidre, ye kwrere munkwe sribi kuin ni mda mdakrä, Ngöbökwe ja moto mikani kuin bätäkä ngwarbe munkrä, ye kwrere munkwe sribi abko krörö: ¹¹ Munkwe blita ni mda mdabe angwane, Ngöbö ara jire tä blite mun köböire ni mda ye die mikakäre, kwrere jire munkwe blita. Erere arato, munkwe sribi ni mda mda die mikakäre angwane, Ngöbötä ja di bien ño munye, ye erere bti munkwe sribi nuen ja di ngöi jökrä ni mda mdakrä, munkwe dre dre nuendre, yebti Ngöbö

rabadre käkitaninkä Jesukristo köböire abkokäre. Ngöbö aibe abko rabadi käkitaninkä amne di rabadi kri kärekäre arato. Abko kore se. Amen.

Munkwe ja tare nikadi tödekabtä Jesubti

¹² Ti mräkätre tare tikwe, ñukwā jutra ngire tä ni kukwe tare, ye kwrere jire munta ja tare nike tödekabtä Jesubti, yebtä munkwe ñan töbika krübäte dikaro, ñobtä ñan angwane kukwe ye abko rabadi bare kore, aisetē ñan raba tuen bā jene munye. ¹³ Akwa Kristo käkwe ja tare nikani ño, ye kwrere munta ja tare nike gware ben, ye abko munkwe käi ngwian nuäre jabtä, Kristo jatadita ja di kri bā nuärebti angwane, kä rabadre bari nuäre munbtä niarabe gware abkokäre. ¹⁴ Erere arato, munta tödeke Kristobti, ye dokwäre ni mdakwe ñäkä taretare munye angwane, munkwe kä ngwian nuäre jabtä, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai bā nuäre tä nüne munbtä aisetē. ¹⁵ Akwa nane mun raba ja tare nike angwane, ñan ni mda kämikabtä amne ñan gobtä mun tädre ja tare nike. Mdakäre abko, ñan ja mikabtä ngite bätäkä ngwarbe ni mda mda rüere amne ñan ja mikabtä kukwe jenenante ta, abtä mun tädre ja tare nike, ie ti tö. ¹⁶ Akwa mun abko tödekaka Kristobti, abtä munkwe ja tare nika ne ngwane, mun ñan raba ja gaire, akwa mun kädeka Kristobti angwane, munkwe Ngöbö käikitaka jirekäbe, ¹⁷ ñobtä ñan angwane mtare ni jen Ngöbökwe käta kukwe käme nuene Ngöbö rüere angwane, Ngöbota töi den käta mike ja tare nike. Ye abko, ni tödekaka Kristobti ara jire btä kukwe tare rakadrekä kore, se abko nitre käta kukwe kuin Jesubtä mike ñakare täte abko kräke kukwe

rabadi ño mrä? ¡Aitee, Ngöbökwe niaratre mikadi ja tare nike kri krübäte! ¹⁸ Mdakäre abko, nitre nünanka metre Ngöbö ngwärekri, akwa töi diankäre Ngöbota mike ja tare nike, akwa mrä niaratre rabadi dianintari.

¿Kore ne ngwane nitre diän diän ja mikaka ngite Ngöbö rüere abko Ngöbökwe dianditari ya?

Ñakare, *Proverbios 11.31*
abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁹ Ne aisetet munkwe ja tare nikadre, ie Ngöbö tö ye erere munkwe ja tare nika ka ngäbti. Akwa Ngöbö mun dätekä, ye kisete munkwe ja mika amne niarakwe ja kukwei mikadi täte, käkwe mun dianditari amne mun rika jändräñ kuinkuin nuené janknu.

5

Ñan bikadre kri, akwa ja mikadre bobre

¹ Mtare nitre ji ngwianka tä mikani ji dokwäte mun ngätäite, ye abko ti tö töi diain mda, ñobtä ñan angwane ti abko unbre arato amne tita sribire nitre ji dokwäte ye kwrere. Erere arato, Kristo käkwe ja tare nikani kri, ye tikwe tuaba ja okwä jenbti abko erere tita kädriere ni mda mdabe. Erere arato, Kristo jatadita angwane, rabadi ütiäte kri, ye ben gware ti rabadi mikani ütiäte arato abko gare kuin tie, aisetet ² mun unbre unbre ji dokwäte, ye ie ti bike niere krörö: Nitre tödekaka Jesubti tä obeja kwrere Ngöbö ngwärekri amne tä mikani ngibiadre munye, ye abko munkwe ngibia kuin, akwa munkwe niaratre ngibia ja moto kuinbtí, Ngöbö tö ie ye kwrere. Akwa munkwe ñan ja moto mika iko niaratre ngibiabtä. Erere arato, munkwe

ñan niaratre ngibia ngwian ganainkäre jae, akwa munkwe kä ngwian nuäre jabtä niaratre ngibikäre. ³ Erere arato, nitre tä mikani ngibiadre munye, ye munkwe ñan ja mika dänkiene, akwa niaratre kákwe nünandre kuin, abkokäre mun ara jire kákwe nüna kuin niaratre okwäbti. ⁴ Abti Kristo, Obeja Ngibiaka Bäri Ütiäte Kri, ye jatadi nüketa angwane, korona bianta ni ganankaye, ye kwrere jändräñ ütiäte biandi kwe munye, kákwe mun mikadi ütiäte kri amne ye abko ñan rikadi ngwarbe jire chi.

⁵ Erere arato, nitre unbre unbre tä ji ngwianka mun batibati käne, ye munkwe kukwei mika täte. Erere arato, ja moto jämenbti mun jökrä kákwe bika tindrä jabtä kwärirkwäri amne munkwe ñan bika kri jabtä, akwa munkwe ja mika ütiäte jae kwärirkwäri, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita niere krörö: Nire nire käta bike kri abko rüere Ngöbö motota nebe romon.

Akwa nire nire käta bike tindrä Ngöbö ngwärekri abko kräke Ngöböta ja moto mike kuin,
Proverbios 3.34

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁶ Kä jatadi angwane, Ngöbökwemun mikadre ütiäte, abkokäre munkwe bika tindrä Ngöbö di kri yebtä. ⁷ Amne kukwe ño ño tä mun kisete, abtä munta töbika kri, ye munkwe kita jökrä Ngöbö kötärä, ñobtä ñan angwane Ngöbö töita käre munbtä.

⁸ Mdakäre abko, kwra lion ie mröta nebe angwane, tä nikengwane krikri, käta nikengwane känene kwetadre jae, ye kwrere jire mun rüe diablu Satana tä näin ni känene juankäre ngwarbe, aisetemunkwe töbika kuin ja käne

amne munkwe mokre jabti au. ⁹ Akwa munkwe tödeka kwatibe Ngöböti amne munkwe nünanka dite jabtä rükäre mun rüe Satanabe, ñobtä ñan angwane mutna ja tare nike, ye kwrere mun mräkä tödekaka Jesubti kä jökräbti temen tä ja tare nike arato. Yebtä munkwe töbika, käkwe nünanka dite jabtä. ¹⁰ Munkwe ja tare nikadi bä jötrö mda, yebti Ngöbö ja moto mikaka bäri kuin ni kräke käkwe ni käräbare nünakäre kärekäre kä nuärete kä käinbti Jesukristo köböire, Ngöbö ye ara jire käkwe mun mikadi juto biare nüne jakrä. Erere arato, mun mikadi nünenä dite kwe amne ja di biandi kwe munye amne mun mikadi dikekä janknu kwe Jesukristobe arato. ¹¹ Ne aisete Ngöbö di raba kri jäandrän jökrä bti ta kärekäre, ie ti tö. Abko kore se. Amen.

Kukwe mrä

¹² Mräkäre abko, ti mräkä Silvano abko tä tödeke era metre Kristobti tuen tie, aisete niara köböire tita tärä tike chi munye, mun die mikakäre. Ngöböökwe ja moto mikani kuin munkrä, käkwe jäandrän kuin nuenbare munkrä abko rabadre gare munye arato, abkokäre tita tärä ne tike. Ngöböta mun tarere kore, yebtä munkwe nünanka dite dite.

¹³ Amne juta Roma nete, ne arabe kädianta Babilonia arato, ne känti nitre tödekaka Kristobti tärä arato abko käta köbö kuin juen munkrä. Ngöböökwe mun dianinkä jakrä, ye kwrere niaratre dianinkä jenena jakrä kwe arato. Erere arato, Marcos, ti ngobo tikwe Ngöbö käbti käta köbö kuin juen munkrä. ¹⁴ Amne mutna ja tarere kwärikwäri, ye bä mikakrä abko munkwe ja demain kwärikväri köbö ngwianretari kwärä jae. Mun abko nena

Kristokwe, yebtä kä jäme raba jökrä. Abko kore se.
Ne ngörä.

Kukwe kuin ngöökwe

New Testament in Ngäbere (PM:gym:Ngäbere)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ngäbere

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ngäbere [gym], Panama

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ngäbere

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
dc5ef235-14f7-5b3f-997a-59dae7b091fe